

وقتی دستور خلاف نفس شد

همان‌طور که آمد مخالفت با آن دسته از دستورات خدا که خلاف نفس است در امت‌های پیشین رواج داشته چنان‌که خداوند می‌فرماید: «أَفَكُلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَى أَنْفُسُكُمْ اسْتَكْبَرْتُمْ فَفَرِيقًا كَذَّبْتُمْ وَ فَرِيقًا تَقْتُلُونَ - آیا چنین نیست که هر زمان، پیامبری چیزی بر خلاف هوای نفس شما آورد، در برابر او تکبر کردید (و از ایمان آوردن به او خودداری نمودید) پس عده‌ای را تکذیب کرده، و جمعی را به قتل رساندید؟!» (بقره/۸۷) (روی سخن در این آیه به بنی‌اسرائیل است، هر چند مفاهیم و معیارهای آن عمومیت دارد و همگان را در بر می‌گیرد).

اما مخالفان پیامبر صلی‌الله‌وعلیه‌وآله‌وسلم اعم از اهل کتاب، مشرکان و منافقان وقتی بعد از مخالفت زیاد فهمیدند نمی‌توانند در مقابل آن نور الهی بایستند و حقایق آن را کتمان کنند: «پدیدون لیطفوا نور الله بأفواههم و الله متمّ نوره ولو کره الکافرون» (صف/۸) اندکی از موضع قبلی خود تنزل کرده پیشنهاد دادند که ما پیام تو را می‌پذیریم؛ اما از عبادت و پرستش آن‌چه که پدران مان می‌پرستیدند، دست بر نمی‌داریم، بعضی می‌گفتند که ما دین تو را قبول می‌کنیم؛ ولی در مقابل غیر بت سر به سجده نمی‌گذاریم؛ یعنی بخشی از دین را که سهل و آسان است پذیرا هستیم و بخش احکام و تکالیف آن را قبول نداریم.

این، هر چند بخشی از دین است؛ نه همه حقیقت آن؛ لیکن به هیچ وجه ارتباطی با دین ندارد، زیرا بیان بخشی از دین و حذف بخش دیگر آن، تصویری غیر واقعی و تعریفی ناصحیح از دین الهی، بلکه تحریف آن است.

دین کامل آن است که از اهل بیت علیهم‌السلام رسیده و هر کس از ایشان جلو بیفتد یا عقب بماند در گمراهی است. در **صلوات شعبانیه** خطاب به ایشان می‌گوییم:

الْمُتَقَدِّمُ لَهُمْ مَارِقٌ وَ الْمُتَأَخِّرُ عَنْهُمْ زَاهِقٌ وَ الْلاَزِمُ لَهُمْ لَاحِقٌ

همین مضمون در زیارت جامعه کبیره نیز آمده است:

فَالزَّاعِبُ عَنْكُمْ مَارِقٌ وَ الْلاَزِمُ لَكُمْ لَاحِقٌ وَ الْمُقَصِّرُ فِي حَقِّكُمْ زَاهِقٌ

بسم الله الرحمن الرحيم

دین دلبخواهی نیست

(سوره حجر)

۸۹	وَ قُلْ إِنِّي أَنَا النَّذِيرُ الْمُبِينُ	و بگو: «من اندازکننده آشکارم»
۹۰	كَمَا أُنزِلْنَا عَلَى الْمُقْتَسِمِينَ	(ما بر آن‌ها عذابی می‌فرستیم) همان‌گونه که بر تجزیه‌گران (آیات الهی) فرستادیم!
۹۱	الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضِينَ	همان‌ها که قرآن را تقسیم کردند (آن‌چه را به سودشان بود پذیرفتند، و آن‌چه را بر خلاف هوس‌های‌شان بود رها نمودند)!
۹۲	فَوَرَبِّكَ لَنَسْأَلَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ	به پروردگارت سوگند، (در قیامت) از همه‌ی آن‌ها سؤال خواهیم کرد
۹۳	عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ	از آن‌چه عمل می‌کردند

انس با قرآن: معجزات علمی قرآن: ۲- رقیق‌تر بودن هوا در ارتفاعات

...مَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضِيْفًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصَّعْدُ فِي السَّمَاءِ ... (انعام/۱۲۵)؛

«(خدا) هر کس را که بخواهد (به خاطر اعمالش) در گمراهی‌اش وا نهد، سینه‌اش را تنگِ تنگ می‌کند، گویا می‌خواهد در آسمان بالا برود».

امروزه ثابت شده که هوای اطراف کره زمین در نقاط مجاور این کره به‌طور کامل فشرده و برای تنفس انسان آماده است، اما هر قدر به طرف بالا حرکت کنیم، هوا رقیق‌تر و میزان اکسیژن آن کمتر می‌شود به حدی که اگر چند کیلومتر از سطح زمین به طرف بالا (بدون ماسک اکسیژن) حرکت کنیم، تنفس کردن برای ما هر لحظه مشکل و مشکل‌تر می‌شود و اگر به پیشروی ادامه دهیم، تنگی نفس و کمبود اکسیژن سبب بیهوشی ما می‌گردد. بیان این تشبیه در آن روز که هنوز این واقعیت علمی به ثبوت نرسیده بود، در حقیقت، از معجزات علمی قرآن به شمار می‌رود

واژگان: جَعَلُوا: قرار دادند مُقْتَسِمِينَ: (قسم) (جمع: مُقْتَسِم) تجزیه‌گران

عِضِينَ: (عِضْوَة) (جمع: عِضَة) بخش بخش، قطعه قطعه

نَذِير (مُنْذِر) بیم دهنده بر هر چیزی که بیم دادن در آن باشد.

إِنْذَار: خبری است که ترس و بیم در آن باشد

تقسیم کنندگان

در آیه ۸۹ سوره حجر به پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم دستور می‌دهد که در برابر افراد بی‌ایمان و ثروتمند بایست «و صریحاً بگو من انداز کننده آشکارم».

بگو: من به شما اعلام خطر می‌کنم که خدا فرموده عذابی بر شما فرو می‌فرستم «آن گونه که بر تقسیم کنندگان فرستادم»

«همان تقسیم کنندگانی که آیات الهی را تجزیه کردند»

آن چه به سودشان بود گرفتند و آن چه به زیان‌شان بود کنار گذاشتند.

این جاست که مؤمنان راستین از مدعیان دروغین شناخته می‌شوند، مؤمنین همه را در بست می‌پذیرند و می‌گویند: «آمَنَّا بِهِ كُلٌّ مِّنْ عِنْدِ رَبِّنَا - ما به همه‌ی آن ایمان آوردیم، همه از طرف پروردگار ماست» (آل عمران/۷).

اما کسانی هستند که به بعضی ایمان می‌آورند و به بعضی کافر می‌شوند «نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَ نَكْفُرُ بِبَعْضٍ» (نساء/۱۵۰)

یا به برخی از دستورات کتب الهی عمل می‌کنند و برخی را پشت سر می‌اندازند. «أَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَ تَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ» (بقره/۸۵)
و خداوند به اینان وعده عذاب سخت داده است.

«أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَ أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا - آن‌ها کافران حقیقی‌اند و برای کافران، مجازات خوارکننده‌ای فراهم ساخته‌ایم» (نساء/۱۵۱)

«فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُرَدُّونَ إِلَى أَشَدِّ الْعَذَابِ - پاداش کسی که چنین کند به جز خواری در زندگی دنیا و این که روز قیامت به طرف بدترین عذاب برگردد چیست؟» (بقره/۸۵)

حتی سؤال خداوند از آنها که در آیات بعدی سوره حجر آمده است برای کشف مطلب پنهانی نیست، چرا که او از همه‌ی اسرار آگاه است و سؤال به خاطر تفهیم به خود طرف است تا به زشتی اعمالش پی ببرد، و یا به عنوان یک نوع مجازات روانی

است، چرا که بازجویی از کارهای خلاف، آن‌هم توأم با سرزنش و ملامت، آن‌هم در جهانی که انسان به حقایق نزدیک‌تر و آگاه‌تر می‌شود، دردناک و زجرآور است، بنا بر این، در حقیقت این پرسش‌ها نیز بخشی از مجازات آن‌هاست.

دستور سخت

برخی دین را تا جایی قبول دارند که دستورات آسان و مطابق میل آن‌ها داشته باشد و عدم ایمان‌شان به دین یا بعضی از دستورات دین به همین دلیل است.

هنگامی که پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم به مدینه آمد روزی ابن‌صوریا (یکی از علمای یهود) با جمعی از یهود فدک نزد ایشان آمدند، و سؤالات گوناگونی از حضرتش کردند، و نشانه‌هایی را که گواه نبوت و رسالت او بود جستجو نمودند، پس از سؤالات متعدد، ابن‌صوریا گفت: «یک سؤال باقی مانده که اگر آن را صحیح جواب دهی به تو ایمان می‌آوریم و از تو پیروی خواهیم کرد».

«نام آن فرشته‌ای که بر تو نازل می‌شود چیست؟»

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم فرمود: «جبرئیل است».

ابن‌صوریا گفت: «او دشمن ما است، دستورهای مشکل در باره جهاد و جنگ می‌آورد، اما میکائیل همیشه دستورهای ساده و راحت آورده، اگر فرشته وحی تو میکائیل بود به تو ایمان می‌آوردیم».

در این‌جا آیه ۹۸ سوره بقره نازل شد و آنان را کافر دانست.

مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلَّهِ وَ مَلَائِكَتِهِ وَ رُسُلِهِ وَ جِبْرِيلَ وَ مِيكَالَ فَإِنَّ اللَّهَ عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ - کسی که دشمن خدا و ملائکه و رسولان او و جبرئیل و میکائیل است باید بداند که خدا هم دشمن کافران است».

تعطیلی حدود و عمل بر طبق نفس

امام صادق علیه‌السلام درباره نشانه‌های آخرالزمان فرموده‌اند:

وَ رَأَيْتَ الْخُدُودَ قَدْ عَطَلَتْ وَ عَمِلَ فِيهَا بِالْأَهْوَاءِ

و می‌بینی که حدود الهی تعطیل شده و در مورد حدود به هوای نفس رفتار می‌شود.